

***Poa annua* f. *purpurea*, een onkruid
in plantenkwekerijen en tuinen**

Ivan HOSTE* (Meise) en Paul MERTENS

* [ivan.hoste@br.fgov.be]

Al jarenlang – vermoedelijk sinds circa 1985 – is de tweede auteur vertrouwd met de aanwezigheid van een paarsbruine vorm van *Poa annua* als onkruid in plantenkwekerijen. Ruw geschat is de plant in Vlaanderen momenteel te vinden in zowat eenderde van de containerbedrijven, maar bijvoorbeeld evenzeer in de omgeving van Zundert (Noord-Brabant, Nederland). De kleine planten gedijen ook in de volle grond. De zaden geraken gemakkelijk verspreid omdat containertelers de gecomposteerde resten van de container-teelt vaak uitspreiden op de vollegrondse

percelen ter verhoging van het humusgehalte. Samen met plantgoed of gecomposteerd materiaal worden de zaden bovendien gemakkelijk geïntroduceerd in tuinen; zo groeit de plant bijvoorbeeld in de tuin van de tweede auteur.

Hoewel in Groot-Brittannië blijkbaar al sinds tientallen jaren gekend van diverse plantenkwekerijen en tuinen (waaronder recent Royal Botanic Gardens, Kew), werd *Poa annua* L. f. *purpurea* M.L. Grant pas in 2003 formeel beschreven (Grant 2003). In zijn recente studie van het genus *Poa* vermeldt Portal (2005) dat dit taxon tot nog toe alleen is aangetroffen in tuinen in Engeland.

Qua ecologie en chemische bestrijding verschillen de paarsbruine planten weinig of niet van de typische vorm. Op de grotendeels blote bodem worden de snelgroeiende, kleine, paarsbruin aangelopen planten bij handmatige onkruidbestrijding (wieden of schoffelen) gemakkelijk over het hoofd gezien. Daaraan ontleen ze een selectief voordeel ten opzichte van de typische, groen gekleurde planten. Dit kleurkenmerk, net als een snelle opeenvolging van generaties, vinden we ook terug in talrijke populaties van *Cardamine corymbosa*, een onkruidsoort die zich momenteel in plantenkwekerijen en tuinen verspreidt (Hoste *et al.* 2008). Bij die laatste soort doen 's zomers de piepkleine bloemen zonder kroonbladen de planten al evenmin opvallen. Omdat bij *Poa annua* zelfbestuiving de regel is, groeien de twee vormen doorgaans dicht in elkaars buurt, zonder tussenvormen. Grant (2003) signaleert het nu en dan opduiken van intermediaire, gewoonlijk duidelijk grotere planten, die wellicht het resultaat zijn van kruisbestuiving.

De eerste auteur leerde *Poa annua* f. *purpurea* recent kennen toen hij diverse plantenkwekerijen bezocht, op zoek naar *Cardamine corymbosa*. Samen met bv. *Euphorbia maculata* – tijdens dit veldwerk eveneens op een paar kwekerijen aangetroffen – illustreert *Poa annua* f. *purpurea* dat de amateur botanicus in plantenkwekerijen door nog wel meer kan verrast worden dan alleen sierplanten.

Herbariumcollectie: Otegem (West-Vlaanderen), IFBL E2.45.22 (net op de grens met E2.35.44), plantenkwekerij, in de volle grond,

verspreide exemplaren, samen met 'gewone', lichtgroen gekleurde planten, 01.08.2007, I. Hoste (priv.herb.).

Literatuur. – Grant M.L. (2003), A new, purple-leaved form of *Poa annua* L. (Poaceae) is a cryptic weed. *Watsonia* **24**: 525-526. [<http://www.watsonia.org.uk/2440Grant.pdf>] – Hoste I., van Moorsel R. & Barendse R. (2008), Een Nieuw-Zeelandse nieuwkomer in sierteelt-bedrijven en tuinen: *Cardamine corymbosa* in Nederland en België. *Dumortiera* **93**: 15-24. – Portal R. (2005), *Poa* de France, Belgique et Suisse. Vals près Le Puy, Robert Portal.